

PRZEWODNICZĄCY
KRAJOWEJ RADY SĄDOWNICTWA
Nr WO-020-17/20

Do druku nr 282

Warszawa, 2020-03-07

Dot. SPS-WP-173-42/20

SEKRETARIAT Z-CY SZEFA KS
08.04.2020
Data wpływu.....

Pan Dariusz SALAMOŃCZYK

Zastępca Szefa Kancelarii Sejmu RP

Szanowny
Panie Ministre,

W załączeniu uprzejmie przesyłam opinię Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 11 marca 2020 r. w przedmiocie obywatelskiego projektu ustawy o ochronie własności w Rzeczypospolitej Polskiej przed roszczeniami dotyczącymi mienia bezdziedzicznego.

Prostuję z uchronowieniem

sędzia Leszek Mazur

OPINIA
KRAJOWEJ RADY SĄDOWNICTWA

z dnia 11 marca 2020 r.

**w przedmiocie obywatelskiego projektu ustawy o ochronie własności w Rzeczypospolitej
Polskiej przed roszczeniami dotyczącymi mienia bezdziedzicznego**

Krajowa Rada Sądownictwa, po zapoznaniu się z obywatelskim projektem ustawy o ochronie własności w Rzeczypospolitej Polskiej przed roszczeniami dotyczącymi mienia bezdziedzicznego, przekazany w dniu 28 lutego 2020 r. do zaopiniowania przy piśmie Zastępcy Szefa Kancelarii Sejmu (znak: SPS-WP-173-42/20), opiniuje projekt negatywnie.

Zgodnie z art. 1 projektu ustawy, określa ona sposób postępowania organów władzy publicznej w przypadku zwrócenia się do podmiotów w niej opisanych z roszczeniami dotyczącymi „mienia bezdziedzicznego”. Ustawa dotyczy zatem również sądownictwa i postępowań toczonych przed sądami powszechnymi, wojskowymi oraz Sądem Najwyższym.

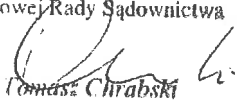
Odnosząc się do poszczególnych uregulowań projektu ustawy, Krajowa Rada Sądownictwa stwierdza po pierwsze, że art. 3 i 4 projektu ustawy stoją w sprzeczności z konstytucyjną zasadą prawa do sądu (art. 45 ust. 1 w zw. z art. 77 ust. 2 Konstytucji RP) poprzez wprowadzenie pozakodeksowej przesłanki umorzenia wszystkich postępowań sądowych, prowadzonych odnośnie do ogólnie określonego przez projektodawcę przedmiotowego katalogu spraw (art. 4 projektu ustawy) oraz wyłączenie szeregu instytucji prawa procesowego i materialnego (art. 3 projektu ustawy), w tym między innymi: uprawnienia sądu do kierowania stron do mediacji, zawierania ugód oraz uznawania roszczeń i powództw przez strony postępowania cywilnego.

Po drugie, Rada stwierdza, że zaproponowane rozwiązanie legislacyjne jest wadliwe, gdyż nie czyni zadość konstytucyjnej zasadzie proporcjonalności (art. 31 ust. 3 Konstytucji RP). Przyjęte ograniczenie prawa do sądu jest nadmierne, a projektodawca nie dowiódł w uzasadnieniu projektu ustawy, że wprowadzona regulacja ustawodawcza jest w stanie doprowadzić do zamierzonych przez niego skutków oraz jest niezbędna dla ochrony interesu publicznego, z którym jest powiązana.

Ponadto, w art. 3 projektu ustawy zakazuje się podejmowania jakichkolwiek czynności zmierzających do zaspokojenia roszczeń dotyczących mienia bezdziedzicznego, a także inicjowania postępowań w celu ominięcia powyższego zakazu. Pojęcie „jakichkolwiek” czynności czy postępowań, w dodatku objętych penalizacją, o których mowa w art. 5 projektu ustawy, określa przedmiot czynu zabronionego nieprecyzyjnie, tworząc otwarty katalog penalizowanych zachowań, co jest rozwiązaniem niedopuszczalnym, pozostającym w sprzeczności z art. 42 Konstytucji RP i art. 1 § 1 Kodeksu Karnego.

Rada wskazuje, że cel wskazany w projekcie uzasadnienia ustawy można osiągnąć w drodze dostosowania prawa krajowego do aktualnych potrzeb społecznych. Dokonywać tego należy jednak z rozwagą, poprzez nowelizację obowiązującego prawodawstwa w sposób spójny z całością systemu prawnego. Wprowadzenie ustawy incydentalnej o nieograniczonym podmiotowo i przedmiotowo zakresie stosowania („wszelkie żądania” – art. 2 pkt 2 projektu ustawy) wprowadzać będzie jedynie chaos interpretacyjny w już obszernym i często niespójnym systemie prawa cywilnego. Może prowadzić także do nierównego traktowania uczestników postępowań sądowych, którzy posiadać będą różne uprawnienia, w zależności od kwalifikacji przedmiotu postępowania.

Przewodniczący
Krajowej Rady Sądownictwa
sędzia Leszek Mazur

SZEF BIURA
Krajowej Rady Sądownictwa

Tomasz Chrabski